

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ A. V., 2/ L. V., 3/ Ing. M. V.**, bývajúcich v B., žalobkyňa 1/ zastúpená JUDr. Vierou Čáповou, advokátkou v M., Hviezdoslavova 9, proti žalovanej **JUDr. I. S.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. Marcelom Šmehýlom, advokátom v Žiline, Daniela Dlabača 2/978, **o určenie neúčinnosti právneho úkonu**, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp.zn. 5 C 160/2008, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. novembra 2012, sp.zn. 13 Co 170/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobkyni 1/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom (v poradí druhým) z 23. marca 2011, č.k. 5 C 160/2008-299 určil, že zmluva o prevode vlastníckeho práva KNC parc. č. 4564/1-záhrada o výmere 284 m², KNC parc. č. 4564/85 – zastavaná plocha a nádvoría o výmere 111 m² a na nej postavený rozostavaný rodinný dom, ktorá bola uzavretá medzi predávajúcim A. V. a kupujúcou JUDr. I. S. dňa 25. marca 2008, ktorej vklad bol povolený Správou katastra B. dňa 24. júna 2008 pod č. V 268/08 je voči žalobcom 1/, 2/, 3/ právne neúčinná. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni 1/ sumu 845,33 €, žalobcovi 2/ sumu 412,78 € a žalobcovi 3/ sumu 744,70 € a zaplatiť ich do rúk právnej zástupkyne žalobcov 1/, 2/, 3/ JUDr. Viery Čáповej v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 42a ods. 1, 2, 3 písm. a/, § 116 a § 117 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalobcovia 1/, 2/, 3/ nepreukázali, že by v čase uzatvorenia zmluvy, ktorej odporovateľnosti sa domáhajú, čiže ku dňu 25. marca 2008, žalovaná s A. V. boli osoby blízke. Vzhľadom na to ustálil, že žalovaná s dlžníkom v čase uzatvárania zmluvy neboli vo vzťahu ako blízke osoby, bolo povinnosťou žalobcov 1/, 2/, 3/ preukázať (na nich bolo dôkazné bremeno) úmysel dlžníka, a tiež, že žalovaná o dlžníkovom úmysle ukrátiť veriteľa vedela, resp. o ňom nevedela len v dôsledku svojej nedbanlivosti. Poukázal na právny

názor odvolacieho súdu uvedený v jeho zrušujúcom rozhodnutí (uznesenie z 27. januára 2011, sp.zn. 13 Co 250/2010 – pozn. dovolacieho súdu), podľa ktorého žalovaná musela mať vedomosť, a to nielen pri náležitej starostlivosti, o tom, že nehnuteľnosti boli predmetom BSM A. V. a A. V., a tieto boli v konaní o vyporiadaní BSM aj vyporiadané. Uviedol, že aj vzhľadom na vzdelanie žalovanej táto mala aktívne vynaložiť úsilie (pretože to bolo v jej schopnostiach a možnostiach), aby sa presvedčila o všetkých skutočnostiach, zaznamenaných na LV. Potom najmenej vo vzťahu k žalobkyni 1/ došlo právnym úkonom, zmluvou uzavretou medzi žalovanou a A. V., k ukráteniu veriteľa, a to žalobkyne 1/ A. V.. Ďalej uviedol, že aj v prípade, ak dlžník uzatvorením odporovateľnej zmluvy plní svoju morálnu alebo právnu povinnosť, možno takémuto úkonu odporovať, ak sa preukáže, že dlžník uzatvorením zmluvy chcel dosiahnuť ukrátenie veriteľa. Súd doplnil dokazovanie ohľadom toho, či žalovaná aj pri náležitej opatrnosti mohla vedieť, že odporovateľným právnym úkonom došlo k ukráteniu veriteľov, ako žalobcov 2/ a 3/, s tým, že im A. V. dlhuje finančnú sumu z titulu zameškaného výživného, pričom samotná žalovaná na poslednom pojednávaní uviedla, že mala vedomosť o tom, že A. V. má dve deti, ako aj o tom, že v období asi rokov 2004 – 2005 mal voči týmto deťom dlhy a že výživné neplatí. A. V. jej to odôvodňoval tým, že nemá dostatok finančných prostriedkov, pričom samotná žalovaná uviedla, že pokiaľ sa s A. V. rozprávala o tom, akým spôsobom chce dlhy splatiť, pokiaľ sa týka detí L. a M., tvrdil jej, že si to vyrovná, nevedela sa však následne vyjadriť k tomu, či tieto dlhy vyrovnal alebo nie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti aj s poukazom na právny názor odvolacieho súdu, ktorým je prvostupňový súd viazaný, súd žalobe žalobcov 1/, 2/, 3/ vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalovanej rozsudkom (v poradí druhým) z 27. septembra 2011, sp.zn. 13 Co 203/2011 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil s tým, že nehnuteľnosti sú zapísané v LV č. X., pre kat. úz. B.B.B.B.. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcom 1/, 2/, 3/ trovy odvolacieho konania v sume 107,73 € na účet ich právnej zástupkyne JUDr. Viery Čápovej, do troch dní.

Na dovolanie žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu uznesením z 5. júna 2012 sp.zn. 5 Cdo 44/2012 zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Vytkol mu, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Tým, že sa nevysporiadal s námietkami uvádzanými v odvolaní

a žiadnym spôsobom na ne nereagoval, dostal sa mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl.46 Ústavy Slovenskej republiky ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tým konanie zaťažil vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (v znení do 1.1.2015), ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musel dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom (v poradí tretím) zo dňa 27. novembra 2012 sp.zn. 13 Co 170/2012 rozsudok okresného súdu potvrdil s tým, že nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. X., pre katastrálne územie B.B.B.B.. Rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 5Co/199/2007 zo dňa 23. januára 2008 krajský súd schválil uzavretý zmier účastníkov o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len BSM) A. V. a A. V.. Na základe uzavretého zmiaru, okrem iného, na vyrovnanie podielov sa A. V. zaviazal zaplatiť A. V. sumu 600 000,--Sk do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia. A. V. následne zmluvou o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam previedol svoje vlastníctvo k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. X., kat. úz. B., pare. č. CKN 4564/1- záhrada s výmerou 317 m² a ostatné plochy s výmerou 78m² - rozostavaný rodinný dom postavený na pozemku, do vlastníctva žalovanej. V konaní bolo nepochybne preukázané, že žalovaná a A. V. žili spolu od roku 1995 (konca roku), a to do októbra 2007. Žalovaná mala vedomosť (minimálne ako zamestnankyňa Okresného úradu v Banskej Štiavnici) o tom, že sa vedie konanie o rozvod manželstva A. V. a A. V.. Z dokazovania ďalej vyplynulo, že žalovaná spísala zmluvu o prevode nehnuteľností; vychádzala z vedomostí, že rozostavaný dom je už vo vlastníctve A. V. a mala vedomosť nielen o tom, že A. V. bol rozvedený, ale tiež, že došlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov A. V. a A. V.. Ďalej uviedol, že žalovaná má právnické vzdelanie a mala sa presvedčiť o spôsobe vyporiadania BSM, teda či daný právny úkon (zmluva o prevode nehnuteľností) neukracuje veriteľa, a to bývalú manželku A. V., a to aj vzhľadom na krátke časové obdobie od právoplatnosti rozhodnutia o vyporiadaní BSM (14. februára 2008) a uzavretím zmluvy (25. marca 2008). Odvolací súd mal za to, že pri náležitej starostlivosti by potom žalovaná musela mať vedomosť, že nehnuteľnosti boli predmetom BSM A. V. a A. V. a tieto boli v konaní o vyporiadanie BSM aj vyporiadané. Mala aktívne vynaložiť úsilie (pretože to bolo v jej schopnostiach a možnostiach), aby sa presvedčila o všetkých skutočnostiach zaznamenaných na liste vlastníctva. To, že súd vychádzal okrem iného aj zo skutočnosti, že žalovaná má právnické vzdelanie, a teda sa mala presvedčiť

o spôsobe vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepovažoval vo vzťahu k žalovanej za diskriminačné, nakoľko to bola objektívna skutočnosť. Vo vzťahu k žalobkyni 1/ došlo právnym úkonom, zmluvou uzavretou medzi žalovanou a A. V., k ukráteniu veriteľa, a to žalobkyne 1/ A. V.. Mal za to, že okresný súd potom správne v odôvodnení napadnutého rozsudku rozhodol o aktívnej legitímácii žalobcov 2/ a 3/ s poukazom na pohľadávky voči A..... V. titulom výživného, a to jednak v zmysle rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 15Co/199/07 zo dňa 23. januára 2008, rozhodnutia Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 9C/709/97 zo dňa 17. februára 1998 a rozhodnutia Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P/309/2005. Pasívna legitímácia žalovanej bola daná v zmysle § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka. V konaní nebolo preukázané, že A. V. vlastní akýkoľvek hnutel'ný alebo nehnuteľný majetok. Z uvedeného mal odvolací súd za to, že návrh bol podaný dôvodne.

Proti rozsudku podala dovolanie žalovaná, ktorá žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a konanie zastaviť, alebo vrátiť vec na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. b / O.s.p., keď nebola podľa nej daná pasívna legitímácia žalovanej v zmysle § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj z postupu súdu, ktorým bola žalovanej odňatá možnosť konať pred súdom, a súčasne s poukazom na § 238 ods. 2 O.s.p., nakoľko sa odvolací súd mal odchýliť od právneho názoru dovolacieho súdu v tejto veci. Dôvodnosť svojho mimoriadneho opravného prostriedku vyvodila z § 241 ods. 2, písm. b/ a c/ O.s.p. Uviedla, že povinnosťou súdu je skúmať počas celého konania vecnú legitímáciu, ktorá predstavuje hmotnoprávny vzťah účastníka k prejednávanej veci. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania, ktorý má za následok zastavenie konania. Namietala, že odvolací súd sa v svojom rozhodnutí odchýlil od právneho názoru vysloveného v predmetnej veci dovolacím súdom, keď opäť neuviedol konkrétne dôvody, naopak jeho hodnotenie dôkazov, bez reálneho dokazovania, len na základe úvahy, vedie k tomu, že takéto nepreskúmateľné rozhodnutie trpí vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Záverom namietala nesprávne právne posúdenie veci, pre ktoré mala byť žaloba v celom rozsahu zamietnutá.

Žalobkyňa 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že ho nepokladá za dôvodné a opodstatnené, poukázala na celý skutkový stav, ktorý bol v konaní preukázaný .

K vyjadreniu žalobkyne 1/ sa vyjadrila žalovaná, ktorá zotrvala na právnej a skutkovej argumentácii uvedenej v dovolaní, s tým, že žalobu považuje za nedôvodnú.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súdu prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci už rozhodoval, ako je uvedené vyššie, a uznesením z 5. júna 2012 sp.zn. 5 Cdo 44/2012 zrušil rozsudok krajského súdu a vrátil vec na ďalšie konanie. Vytkol mu, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Tým, že sa nevysporiadal s námietkami uvádzanými v odvolaní a žiadnym spôsobom na ne nereagoval, dostal sa mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl.46 Ústavy Slovenskej republiky ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tým konanie zaťažil vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (v znení do 1.1.2015), ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musel dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť. Vo svojom rozhodnutí však dovolací súd

nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdey viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a ani nemohol, nakoľko vec preskúmal len z hľadiska vady, ktorej dôsledkom bolo zrušené rozhodnutie. Ako je zrejmé i z odôvodnenia uznesenia dovolacieho súdu, s právnym posúdením veci sa nezaoberal. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolaateľka podľa obsahu svojho mimoriadneho opravného prostriedku namieta, že v konaní prišlo k vadám konania v zmysle § 237 písm. b/, a f/ O.s.p. (v znení účinnom do 1.1.2015). Z predchádzajúceho odseku je zrejmé, že o vadu, ktorá zakladá tzv. zmätočnosť, ide tiež vtedy, ak ten kto vystupoval ako účastník konania, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 písm. b/ O.s.p.). Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkovi konania

priznáva alebo ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti fyzických osôb vzniká narodením a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne vyhlásením za mŕtveho, právnických osôb zápisom do príslušného registra podľa zákonnej úpravy.

Je zrejmé, že tak žalovaná ako aj žalobkyňa 1/ aj žalobcovia 2/ a 3/ mali spôsobilosť byť účastníkmi konania, Dovolateľka si neprávne (hoci zastúpená advokátom) vykladá nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania a mýli si tento s pojmom nedostatku aktívnej (pasívnej) legitímácie, ktorej nedostatok však nespôsobuje vadu konania v zmysle § 237, ods. 1 písm. b/ O. s.p., ale jej dôsledkom môže byť len prípadný neúspech v konaní, vedúci k zamietnutiu nároku. Nad rámec dovolací súd dodáva, že aj s otázkou aktívnej i pasívnej legitímácie účastníkov sa dostatočne odvolací súd vysporiadal, a v tom smere neboli námietky dovolateľky dôvodné.

Dovolateľka tvrdí, že v preskúmvanej veci mu jej odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) v dôsledku toho, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, spočíva na neúplných skutkových zisteniach, nie je z neho úplne zrejmé, na podklade ktorých dôkazov a ako vyhodnotených odvolací súd dospel k svojim právnym záverom a nereaguje na všetky odvolacie námietky žalovanej.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). V súlade s povahou dovolacieho konania a účelom dovolania tento mimoriadny opravný prostriedok nielenže nie je v Občianskom súdnom poriadku normatívne upravený ako „ďalšie odvolanie“, ale ani

nesmie byť (účastníkmi konania ani súdmi) vnímaný a využívaný ako „skryté odvolanie“. Vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej prieskum právoplatných súdnych rozhodnutí musí rešpektovať princíp právnej istoty a podliehať určitým pravidlám.

Na posúdenie prípustnosti dovolania – aj z aspektov významných v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. – je zásadne príslušný len dovolací súd (viď IV. ÚS 238/07, I. ÚS 35/2013, II. ÚS 45/2014, III. ÚS 478/2013, IV. ÚS 499/2011). Najvyšší súd v rozhodnutí publikovanom pod R 125/1999 uviedol, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno extenzívne vykladať v súvislosti s postupom súdu vtedy, ak ide o faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. Rovnako v uznesení z 11. júla 2012 sp.zn. 5 Cdo 201/2011 konštatoval, že „za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať rozhodnutie, ako výsledok vecnej rozhodovacej činnosti súdu“. V súlade s tým pod postupom súdu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. možno rozumieť len faktickú procesnú (ne)činnosť súdu, teda procedúru prejednávania veci, ktorá predchádza vydaniu konečného rozhodnutia a ktorá má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania a zmarenie možnosti jeho aktívnej účasti na konaní (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 10. októbra 2012 sp.zn. 6 Cdo 90/2012, 91/2012).

Dovolací súd nespochybňuje, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Na druhej strane ale treba mať na zreteli aj to, že vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (pri inak správnom rozhodnutí) nemusí (ale) disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu označených práv (III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (porovnaj IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

V prejednávanej veci najvyšší súd nemohol brať na zreteľ len dovolateľkou opätovne zdôrazňované právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ale musel dbať o to, aby zachoval ústavnoprávne relevantnú rovnováhu medzi týmto právom a ústavným princípom právnej istoty, ktorý bol vyjadrený právoplatnými rozhodnutiami súdov nižších stupňov. Dovolací súd pri riešení otázky prípustnosti podaného dovolania nemohol nedať prednosť ústavnému princípu právnej istoty, lebo žalovanou namietaný nedostatok odôvodnenia rozhodnutia nevykazoval znaky odňatia možnosti dovolateľa konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Opätovné, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, odôvodnenie ktorého nemožno posudzovať izolovane od odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), lebo prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, uvádza na základe i príkazu, obsiahnutého v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, v primeranom rozsahu skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, obsah odvolania, ako aj právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory. Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej.

Pokiaľ dovolateľka tvrdí, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie veci (takou vadou je aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu – vid' R 111/1998), i keď ju nekonkretizovala, dovolací súd uvádza, že takáto procesná nesprávnosť je relevantný dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., ktorý ale úspešne môže byť uplatnený iba v procesne prípustnom dovolaní. Sama uvedená procesná nesprávnosť, i keby k nej v konaní prípadne došlo, nezakladá prípustnosť dovolania.

Napokon dovolateľka namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale

prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže žalovaná uvedený dovolací dôvod uplatnila v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnuté rozhodnutie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovanej nevyplýva z § 238 O.s.p., nepreukázala sa opodstatnenosť jej argumentácie o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. b/,f/ O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p., odmietol najvyšší súd dovolanie žalovanej ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkani¹/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. novembra 2015

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová